

دانشنامه خلق و سر لایق فخر و جلال
شماره نیر - وید

سپیڈ ونگز

دشمنوں کا مجموعہ

۱۰۰ ج. دیکلوا، دلتی تیرا خیر و خوشی

سپیلوٽه

* د شعرونو مجموعه

* د چاپ نیټه : ۱۳۶۳ کال جدی

* تیراژ : زر ټوکه

* مهتمم : رابعه لطیف

د افغانستان د خلق دموکراتیک گوند د جوړیدو د شلمې کالیزې
په ویاړ

سپیدو ته

د شعر و نوسنې مجموعه

د ا. د. ج. د لیکوالو د اتحادیې له خپرو نوڅخه

فهرست

مخ	عنوان
الف	مقدمه
۲	سلیمان لایق
۴	دجنگ سنگر
۸	دوطن بنه
۱۲	ملکرو ته
۱۴	زیری
۱۸	درزمونو په لور
	ملکرو ته
	سپیدو ته
	کاوون توفانی
۲۴	او لمر و زیریده
۲۷	دتوفان لار بنوونکی
۳۰	دانقلاب هادی
۳۳	دیاقوتو سین

عنوان

منح

هنر غیرت

خپل کران کوند ته
لاره

شهید نور محمد غمجن

د کونړ سیند ته

شهید محبوب سنگر

ملکرو ته

زوره وړه

سید میران روشن

ای دخلکو کونده

تاته سلام سلام

ای زما کونده

شاه محمود حصین

کوندی ارمان

ډاکتر سبا وون

سره جنیه دشهیدانو

مورچل

۳۶

۳۸

۴۰

۴۴

۴۶

۴۹

۵۱

۵۳

۵۷

۶۰

۶۱

عبدالله خدمتکار بختانی

دگلو بخادر

زیری

۶۵

۶۷

فاروق فردا

دلبرونو کور
لبر

۷۰

۷۲

۷۳

دسباوون پیغام

مجاور احمد زیار

• • •

خلک

کوند ته

۷۷

۷۹

طارق رشاد

• • •

دشهید هوډ

دمور آواز

الوره

۸۳

۸۵

۸۸

زمان کلمانی

• • •

خلقیس کوند

دیکان آنتی

۹۱

۹۳

عنوان

منح

محسن مختار

دهیلو عقاب

دشهیدانو قافله

داتلانو گوند

انقلاب

۹۶

۹۹

۱۰۲

۱۰۵

رازقی نړیوال

زموږ محبوب گوند

۱۰۸

عاشق الله فریاد

دخلکو دگوند داوولسمی کالیزی په ویاړ

۱۱۱

مقدمه

خلک دتاریخ خو خوو نکي خواک اودبشري تو لني دماځي شتمنيو
معنوي او فر هنگي ارزښتو نومڅخه راوړو نکي دي . که مريي تو ب
ضد ، فيو ډالي ضد ، بور ژوازي ضد انقلاب بو نه او هر بل ملي او
آزادي بڅښو نکي انقلاب برپا لي شوي او برپا لي کيږي دغه قاطع
او چپه کوو نکي قوتونه دزيار ايستو نکو پرگنو زوال نهمونکي
انرژي وه ، ده او بهراتلو نکي کي به هم وي .

دافغانستان د خلکو دکار او مبارزو تاريخ د بهرنيو تجاوزگرو جهان
نيوونکو پر ضد مقاومت د کوچگرو ، د طبقاتي او ملي عادلان
مبارزو او زموږ دگران هيواد د زهروو خلکو دآزادي غوښتنو نکي
غورځنگ د بهايو دودو تو څخه ډک دي .

دافغانستان د خلکو د ۱۸۴۲ م عادلانه پاڅون اود بريتنا نيا پر
استعمارگرانو باندي دافغانستان د خلکو بري ، د ميوند برپا لي جگړه ،

۱۸۷۸ او ۱۹۱۹ کلونو وسله وال پاڅون نه ، زموږ داو بو اوڅاوری
 د دښمنانو پر ضد دافغان د میرمنی ولس دویاړه ډک بری ، د هیواد د
 سیاسي استقلال دبیر ته تر لاسه کولو تر مخه د مشروطه غوښتنو-
 نکو ملی او دموکراتیک نهضت، دامان الله خان د عصر ملی غورځنګ
 دمحصلینو اود شورا داوومی دوری ملی او دموکراتیک غورځنګ، د
 ۱۳۴۴ د عقرب ددریمې دموکراتیک غورځنګ ، د ۱۳۵۷ د ثور داوومی
 نیټې انقلاب پوله او پوله د خلکو د جګړه مار او نه ماتیدو نکی روح
 ښکارندوی اود دموکراسۍ، بشپړې آزادۍ، پر مختګ سولې
 وولنیز عدالت سره دافغانستان دزیار ایستونکو خلکو دتودیښنی
 څرګندوی دی.

دزیار ایستونکو مخکښه ارما نو نوچی شل کاله وړاندې یی د
 افغانستان د خلک دموکراتیک ګوند په وجود کې انعکاس و موند،
 دافغانستان د مبارزو خلکو دواړو په مخکې دطبقاتی مبارزې ښکلی
 دور تمې پرانستله ، چی بی له شکه دملی او آزادی غوښتنو نکو مبارزو
 دویاړه ډکو دوو دوو اداغو او دافغانستان د خلکو د ملی او طبقاتی
 عادلانه جګړې نوی او تازه پر اودی دغو هیلو په نولسمې پیړۍ او
 دشلیمې پیړۍ پهسر کې دملی استعماری ضد او امپریالیستی ضد
 پاڅونونو دمیرنیو مشروطه غوښتنو نکو دملی او دموکراتیکو
 غورځنګونو دستر اکتوبر او د سولې او سوسیالیزم دڅیړی
 دخلا ندو بریالی توپونو، دآسیا، افریقا اولاتینی امریکاد هلتونکو
 ډېر مختلفونکو غورځنګونو څخه الهام او سرچینه اخیستی ده او
 اخلی یی .

لنډه دا چي دهيواد د خلكو د دمو كرا تيكو ملي او تر قـــ
غوښتو نكو ځواكونو دهيلو د ك تلابو نه او سره پا شلي مبارزې،
زموږ د خلكو له لومړني آزادي بڅېو نكي و سله وال پاڅون څخه يو سلو
دروېشت كال وروسته اود نړۍ د ډير غښتلي استعماري قوت د امرو
نهي پر ضد د افغانستان د آزادۍ غوښتو نكو او مير نيو خلكو تر درېم
وسله وال پاڅون شپږ څلو يښت كاله وروسته اود اكتوبر د ستر
انقلاب او په نړۍ كې د لومړني سوسياليستي دولت تر تشكيل
اته څلو يښت كاله وروسته فيودالي ضد، استبدادي ضد او دافغانـــ
ستان د دمو كرا تيك ملي او ترقي غوښتونكي غور ځنگ د يو شمير
مخكښانو په نوو بڼت د افغانستان خلك دمو كرا تيك گوند په لومړي
نگره كې تنظيم شول، چي په افغانستان كې يې داوسيدو نكو
ټولو وروڼو، قومونو د زيار ايستو نكو د سياسي وينتيا، طبقاتي
او ټولنيزې پوهې په چاره كې، آزادي بڅېو نكي اغيزه او ژور نفوذ
كړيدى. همداسي دافغانستان دخ.د.گ مړ كزي او گانگونو
خلق او پر چم جريدو په افغانستان كې دنوو ادبياتو، دمو كرا تيكو او
كارگري ادبياتو د پيدا يښت د ليكنې د سبك او په هيواد كې د ټولو
اوسيدو نكو مليتونو داد بيا تودلوري بڼې او مضمون په بدلون كې
فعال او خلاق رول لوبولى دى. د «سپيدوته» مجموعو زموږ د دهيواد
دانقلابي شاعرانو د ادبي خلا قو فعاليتونو يوه برخه ده چي دافغان
نستان د خلك دمو كرا تيك گوند د آگاهانه او طبقاتي مبارزو تر
مستقيمي اغيزې او زمونږ د عصر د علمي نړۍ ليد د اصولو او مخكښه
فكرونو او په تيرو دوو لسيزو كې د گوند اودولت د فرهنگي كرنلاري

په بنسټ ویل شوی او منځته راغلی دی. له هغه مخایه چی د خلکو پر گڼو انقلابی کار او مبارزه اوتر هر څه لومړی د ځوانی کارگری طبقی اود هغه دمخکېبه خلاق کار ددغو ادبی اثرو نو دالها م زوال نه منو نکی منبع ده، نوڅکه ددغی دوری ځینی ادبی اثر و نه چی دافغانستان دخلك دموکرا تیک گو ند په خلا ق و فعالیتونو او ژوند پوری اړه لری - افغانستان دخلك دموکرا تیک گو ند دلیکوا لو داتحاد یی دشعر د ځانگی په همت راغونډ شو ی اودافغانستان د خلك دموکرا تیک گو ند دشل کلنی پهویار د هیواد دمعا صرو ادبیاتو مینه والو ته وړاندی کیږی.

دستگیر پنجشیری

د.ا.خ.د. گو ڼد دمر کزی کمیټی دسیاسی بیرو غړی اونا.د.ج د لیکوا لو داتحاد یی رئیس .

سایمان لایق

- ۱- دجنگ سنگر
- ۲- دوطن بنه
- ۳- ملگرو ته
- ۴- زیری
- ۵- درز مو نو په لور .
- ۶- ملگرو ته
- ۷- سپیلو ته

د جنگ سنگر

د دنیا په زړه خونه کې ګډه شوی نوی شور یی
د زړه نظام په کور کې لګیدلی نوی اوریی

ته مضمون یی، ته ژوندون یی، ته سمون یی، ته قانون یی
ته هادی د نهضتو یی، ای کار ګره ته لانور یی

په زړه دنيا ور دانگه تر گذاردی قربانی شم
تر گذار دی قر بانی شم ، ته دنوی جهان موری

دبورژوا داگردی گیده نه مړینی نه چکین ی
داله خاورو که ورچکه، ته یی مرگ یی ته یی گوری

ته توپان یی ، ته سیلاب یی، ته هادی دانقلاب یی
ته ددغه جنگ سنگر یی، ته ددغو هیلوکور یی

۱۳۵۱/۲/۱۱
کابل

دوطن بڼه

نن زما گوگل کی تازه شوی مې هاورونه دی
سړی رانه وپی یا غی شوی ارمانونه دی
سم په استعمار دکار گرا نوگزارونه دی
منډی دی ، تکل دی ، له دښمن سره جنگونه دی

سره راته ښکارېږي په بهار کې د چمن ښه
سره بیرغ ته ورته ده زموږ د وطن ښه

مست به شي بهار او راروان به سيلاوو نه شي
وینښ به په درو کې د غضب ویده بادو نه شي
ورېځې به خوری شي او آزاد به تندرونه شي
جوړ به له خاټولو دبز گر د سرگلونه شي
دا وطن به خلاص شي له ظالمه گلستان به شي
خود به گلستان شي ، دکار گراو د دهقان به شي

ای گرانه وطنه ستانه جار زموږ سړو نه شه
مړه دی د ښمنان شه او قوی دی سنگرو نه شه
لاس د زیار ایستو نکو نه دی لری د اېندو نه شه
جگ دی دکار گرو نړیوالو ته سړو نه شه
ته ښکلی وطن شي دکار گرو د بری وطن
ته انقلابی شي د بڅدی اود هر ی وطن

جار دی شم وطنه له دی نو یوشان زمو سره
بیادی قر بانی شم دکار گر له نهضتو سره
زه سپیلنی کینم ستاله تور ی او ننگو سره
مرمه په هو س د زیار ایستو نکوله جنگو سره
نشته بله لاره بی له جنگه له دښمن سره
نشته و فاشته بی له دی نه له وطن سره

د می ۱ - ۱۹۷۱

کابل

ملگرو ته

نهوژی له خو لی نه می بی سا هه ترانه
شرم دسا قی دی بی شرا بو ، پیمانه

زه په دی تیاری کی یوی رڼا ته منتظروم
او س به یارا نوگوری مستی ددیوانه

لار ديار دوصل په گلا نو پټېښه نه ده
اخلي په اغزو کي از مو ښه زما نه

جار شمه ، قربان شم ، سره يوشی خورو خلکو
نه دی په وجود کي هيڅ يو غري بيگانه

نشته خان ني کي مصاحبت د لامبو زنو
سپين دحوادثو همدسي غواي ، بهانه

داشعر دافغا نستا ن دخلو د دمو کرا تیک گو ند دوح د ت په باب
لیکل شو ی او دگو ند ددیارلسم تلین دکالیز ی په مناسبت
دافغا نستا ن دخلک دد موکراتیک گوند دسیاسی بیرو په غو نډه کی
لوستل شویدی.

زیری

زیری ، زیری ، زیری چی سینو نه سره یو شوو
ځمکه سره یو شو ، او چت غرونه سره یو شوو
پورته په آسمان کی تندرونه سره یو شوو
ښکته په لښکر کی سنگرونه سره یو شوو

مټی او منگو لی اولا سو نه سره یو شوو
زړو نه، دماغو نه، څگرو نه سره یو شوو
هیلی، امیدو نه او عشقو نه سره یو شوو
فتحي سره یو شوی، شکستو نه سره یو شوو
وخاندی ملگرو

وخاندی ملگرو
ځکه سره یو شوو، ارما نو نه سره یو دی
زموږ باورونه، ایمانو نه سره یو دی
لاره سره یوه ده، منز لو نه سره یو دی
توری او ننګو نه، غیر تو نه سره یو دی
تالندی، بریښناو ی، توفانو نه سره یو دی
زموږ زو لنی او زندانو نه سره یو دی
زموږ څښکیرو نه او دارو نه سره یو دی
زموږ په مرګو نو کی قبرو نه سره یو دی
زموږ په بزمو نو کی جا مو نه سره یو دی
پورته کړی جا مو نه
پورته کړی جا مو نه

راشی په ملگرو چی جا مو نه سره جګ کړو
راشی په مور چل کی آوازو نه سره جګ کړو
خلکو ته ور ننوزو لا سو نه سره جګ کړو
وخوڅو په غرو کی غیر تو نه سره جګ کړو
لاړشو کار خانو ته، غضبو نه سره جګ کړو
خلک او وطن او هد فو نه سره جګ کړو
کلی او کیڼ دی او کنډرو نه سره جګ کړو

پښې سره مضبو طی کرو، سرونه سره جگ کرو
چار شو یو تربله ، بیر غو نه سره جگ کرو
داده زمون لاره
داده زمون لاره

پرین دی چی دخلکو آوا زو نه سره یو شی
پرین دی چی سر کسه دریا بونه سره یو شی
پرین دی چی بادو نه، سیلاوونه سره یو شی
منای سره یو شی، یر غلونه سره یو شی

وزیخی او باران او تندر ونه سره یو شی
ماتی سره یو شی ، ذلتو نه سره یو شی
پرین دی چی ننگو نه او شرمو نه سره یو شی
زمون دزپه دنه سره او رو نه سره یو شی
دغه ناصور شوی پر ها رو نه سره یو شی
وینه سره یوه شی او رگو نه سره یو شی
دادی زمون عزم

دادی زمون عزم

داد کړاوو نو ، عذابو نو ، بیماری وطن
داد درويزو ، دمختا جیو او خواری وطن
دا دبدا میو ، ذلتونو او خدری وطن
دغه دیوانو او بلاوو او پیری وطن
دغه دمرگو نو ، تبا هیو او تیری وطن
داد بدخشان او کند هار او دهری وطن
دابه گلستان شی دکار گرو دبری وطن
دابه ښکلی کور شی دو لسو نو دوروری وطن

گواکي د خلاصون او آزادي او سروري وطن
موږ به بريا لي شو

موږ به بريا لي شو

هر چيري چي ياستيه ملگرو په ملکو نو کي

کليو ، کروندو کي ، په دروياپه بنارونو کي

ياد انقلاب د سر غندوي په سنگرو نو کي

ياد استبداد د ز ندانو په تو روخونو کي

زيري مي درباندي موږه يو شوو په ننگو نو کي

يو شوو په ننگو نو کي او يو شوو په جنگو نو کي

لوږ مو شوو سرو نه دننگيا ليو په سرو نو کي

وم ځليده توره د تورز نو په صفو نو کي

جگ مو سور بيرغ شو د کارگرو په گو ندو نو کي

دازموږ ارمان و

دازموږ ارمان و

۱۳۵۶ ز ۱۰ ۱۰

کابل

در زونوپه لور

په زړه کی می له درده فریادو نه نه ځایین ی
ځهان اچوم څپو ته نور صبرو نه نه ځاییری

زمون سینی دظلم په خنجر سوری سوری دی
په دی رځمی سینو کی نـسور زخمو نه نه ځاییری ی

لښتی د خپلو اوښکو به بحر ونو ته ورسم کو
په غیره دلښتی کی تو پانو نه نه ځاییری

په سرو لمبر کې لا مېې دويتنا م غښتلی خلك
دوينو په تالاب کې خو خو بو نه نه ځايېږي

مز دووره ما توه يې ، سوځوه يې ورکوه يې
د تاپه مړو ندو کې ځنځيرونه نه ځايېږي

داڅوک وا يې چې دام دی ، تور تلك دی او کړی دی
په اور دا انقلاب کې تور دا مونه نه ځايېږي

ور دانگي په زړه دنيا بې مز د مزدورانو
دی کار کې نور بې ځايه تدبيرو نه نه ځايېږي

زړه دنيا کې وړانه ، دازپي ککړي ماتي
په دی زړو ماغزو کې نهضتو نه نه ځايېږي

گريوان ته يې لاس وړه چې دا څښتن داسيرانو
وسله په ځمکه ږ دی نور ټينگارونه نه ځايېږي

په زړه کې مې خوځېږي د جگړو دريابونه
سینه کې خو ملگرو دريابو نه نه ځايېږي

اخيستې يم په مخه درز مو نو هو سو نو
لارباسيه سنگر ته هو سو نه نه ځايېږي

۱۳۵۰۲۰۱

کابل

ملگرو ته

ای زما ملگرو دتوفا ن د سختوشپو
ای په دغو شپو کی لارښوونکو دخپو

دغه خپي څه دی ، دسبادانقلاب خپي
دغه توپان څه دی ، داو لس د پرگنو

داد زیار ایستو نکو ، دبز گرو ، کاریگرو
دغه دسر کشو ، بت شکن وککرو

دغه خپی څه دی، دلنښ د فکر لاره
دغه توفان څه دی، روغ عمل د جنگیدو
کندوگر نگو نو کی د لاری د ایستو
فن دبریدو، هنر مندی درسیدو

دغه خپی څه دی، داد خلک ونهضتونه دی
چیغی دی، ناری دی، زو ننی دی او بندونه دی
منډی دی لویده دی، پر مختگ دی، ستری ماتی دی
شور دی د خنداوو یاداو ښکـ سو بارانونه دی
پایوه خنداده دکا مگارو د خنجر دنیښ
یاد یوه ولس دزړه سر کښه فریادو نه دی
کله دزړه نظام دژو ند آخری هڅی دی
کله د مات شوی قهرمان دزړه پونه دی
خا مخا راتلو نکی دسرو وینو سیلاوو نه دی
دیو داستبداد سره د خلک و حسابونه دی
ځم به په دی لاره کی می تگ شې په لیمو
ای زما ملگرو دتوفان د سختو شپو
ای په دغو شپو کی لارښوونکو دڅپو
څه دی توفان څه دی، انقلاب دپیرگنو
موږ به دڅپو مخه توفان ته سمو
موږ به خپل اسمان په سرو وریځو پوښوو
موږ به له آسمانه تندرو نه اوروو
موږ به له غصی نه د کبادو نه خوځوو
لاره دنجات به په توفان کی لټوو
دیو داستعمار او استبداد به ایلوو

وری به له لیوانو پهر مه کی خلاصوو
 ای دانقلاب جنگی گادی باندی سپرو
 ای زما ملگرو دتو فان د سختوشپو
 ای په دغوشپو کی لار ښوو نکودخپو
 نن په نړی خور دی دلنن دبری لمو
 شور دی دخنخیر دما توو نکي اکتوبر
 ایشی په آمو کی دبز گر دلې مون وینه
 سری وړانگی خورین ی پاس په خو کو دخیبر
 خالو کی نور نه کیږی ټاټو بی دبازانو
 سوخی الوتو ته دجنگی مار غه وزر
 هر آواز چی وزی دزیار کښو له گوگله
 نیسی له دښمنه دجگری نو ی سنگر
 مه سپمو ی خلکو له جگری نه جنگی سر
 ستاسو سره مل دی که بری دی که ظفر
 تل دی وی ژو ندی دزیار ایستو نکو دغه لمر
 تلین دانقلاب خلا نده وو خ د اکتوبر
 ای په سرو لمبو کی استادانو دلامبو
 ای زما ملگرو دتو فان د سنخو شپو
 ای پدغو شپو کی لار ښوو نکودخپو
 یو کی خپل توفان د در ستجهان له توفانو سره
 یو کی خپل سنگر له ویتنامیانو میړنو سره
 لوړه سره جنه دآزادی کی په زیار کښو کی
 گپه باندی مات کی دخنخیرو نه له کانگو سره
 یو کاندی آواز دانقلاب په ټو له وچه کی

سپينو اوله تورو اوله ژيرو پړگنوسره
سيل دآزادى شيه او يو شى له سيلو سره
يوه كاندى جبهه دكرو ندو له كار خاڼو سره
هره لويشت سنگر دى او چت غرو نه له دروسره
ولې زوى كلي او ښارونه له دروسره
اى جنگي لښكره دزيار كښو د اسرو
اى زما ملگرو دتوفان د سختو شپو
اى په دغوشپو كې لار ښوونكړدخپو

۱۳۴۶م ۱۳
كابل

داکتوبر د انقلاب شپيتم تلين ته اهدا شو .

سپيدو ته

سپيدو ، سپيدو ، سپيدو!
په تيارو غرو درياني دخو ريد و سپيدو
په وطنپال زړه کي درز م او حماسو سپيدو
سپيدو ، سپيدو ، سپيدو!

يه د غمجنی شپي بر ستنه کي ويدو سپيدو
يه د آسمان توره کاسه کي د شيدو سپيدو
په تورو لږو کي دلمر د خند يدو سپيدو
د آزادي دخوريدو سپيدو
لمني سري کره

لمنی سری کره - داتیاری لمنی
 دایخ وژلی ، دابی خو نده ، دا سری لمنی
 دوحشی غرو نو ویدوو نکي بی اسری لمنی
 پیپری پیړی دجگوڅو کو سسروسیوروته پر تی لمنی
 شاعرو سترگو ته ښکاره کره داسپیږی لمنی
 چی ستاپه وړا نگو کی سری شوی لکه سری لمنی
 ای دانسان دویښیدو سپیدو
 سپیدو ، سپیدو ، سپیدو!

ته چه راخیژی دتیاری خښتیا ن ورك شی ، ورك
 درنایی دښمنان ورك شی ، ورك
 داچیروو نکي دیوان ،
 داد انسان په وینو راږت دوا لیوان
 داد تیاریو حاکمان ،
 داد جهان او سری توب او د وطن غلیمان ورك شی ورك
 ای دنړی دویښیدو سپیدو ، د امیدو دترانو سپیدو
 سپیدو ، سپیدو ، سپیدو!

ته چی را اوړی دآسمان په کنارو سپیدو
 یاسری وریشی تودوی پسه سرو لمبو سپیدو
 یاسینه سرویی دبا میان به همرو ایزو سپیدو
 یاننه باسی نوي سا په هدیرو سپیدو
 یادو طن په غم نر لو سر در و سپیدو
 زه در ته گورم

زه درته گورم ننداره دی کوم
ستاد راتلو دپلنیدو ، دلمر یدوسپیدو
دبریدو سپیدو
سپیدو ، سپیدو ، سپیدو!

شپه که تیاره ده ویروو نکي نه ده
ترخه ده ، سخته ده ، وژو نکي نه ده
داوږدو لارو لارو ته خور وونکي نه ده
کږه وږه ده ، توفاني ده ، خو دلوری ور کوو نکي نه ده
یه خا مخا په تیارو غرو دپلنیدو وسپیدو
زمونږ آسمان ته دسره لمر د راختو سپیدو
سپیدو ، سپیدو ، سپیدو!

گوره دلمر گلونه
گوره دلمر گلونه
آسمان سره کړی دسحر گلونه
له ورايه ښکاری چی غوړپږی لرو بر گلونه
دسباوون په سږو وریڅو کی د لمر گلونه
د امیدو نو ، یرغلو نو او ظفر گلونه
دخنځیرو د ماتوو نکي اکتو بر گلونه
گوره دلمر گلونه گوره دلمر گلونه
گوره دلمر گلونه
هاغه دی وغور یده ،

هاغه دی وغورپ یده ،
ماتهیی عطر را خی
زه یی رنگو نهوینم
ای دگلونو درنگو و سپیدو
داکتوبر دخو ریدو سپیدو
سپیدو ، سپیدو ، سپیدو!

دلرم ۱۶ - ۱۳۵۶
کابل

كاوون توفانى

او لمرو زين يده

- دتو فان لارنسوو انكى

- دانقلاب هادى

- ديا قوتو سين

اولمروز پریدہ

تہ پہ ساہہ ژ می کی
دیخ وھلی شپی لہ منخہ خنی

دسپینو واورو دعونہ یو لہشا
دسرہ امید لہ کرنبی پوری وتی
سوی چمن تہرا غلی

چمن دگلو په تاراج ژړ لی
 او سارایی بلبلو
 په چیغو چیغو فریادو نه کو ل
 اودزیتونو په شینکی ذهن کی
 داور او وینو ترانه جاری وه

* * *

خو ته دگلو له کاروا نه سره
 او په سایه ژ می کی
 سوی چمن ته را غلی
 او مهاجری مر غی
 بیرته ستنی شو لی دخالو په لور

او دگلبو ټو لښتی
 په گلو پتی شو لی

* * *

ستاله رانگه سره
 پنجری و نه یدی
 او بی گناه مر غی
 خالوته و الوتلی

* * *

ستاله رانگه سره

دوینوسین ودرید
اود مرمیو ژبه گو نگه شو له
وریځو ماتم و نیوه
اودن لی خبره
دشنه سکوت له یاده ووتله
* * *

ستاله راتگه سره
دپسر لی توتکی
دساږه ژ می له اغز نو کر بنوواو بنی
او په ساږه ژ می کی
دشنه سکوت په ژ به
دگل غوټیو غزل و غوړ یده
اود تاریخ په هغه شنډ فصل کی
دسرو گلو نو هنگا مه جوړه شوه
* * *

تابه تودو پسر لنیو لا سو
دسری خاوری زړه کی
دسرو خاتو لو دانی وشیندلی
مینه دی وکر له

او بیاد لمر پلو شی
دسیمینې واور ی په تبجنه سینه وځلیدی
او ټولو خنکو وویل:
دادی لمر ر زین یده .

کابل
ج ی ۱۳۶۲

د توفان لارښوونکي...!

توره تروږ مي وه ، ژپا گاني وي غمو نه وو
وريځي راخوري وي ، توري لپړي وي دو دونه وو
ستري قافلي وي ، سرگردانه کاروانو نه وو
لاري نا معلومي وي ، بي لوري منزلونه وو
هڅي وي ما يو سه ، بي پايا نه تکلونه وو
باغ په ویر اخته وو رژيدلي يي گلونه وو
وځميد زمونږه په آسمان د سباوون ستوري
داد انقلاب د تکلونو دژوندون ستوري

دغه ستوری ته وی چي وريځجن آسمان کی بر شو لی
 لاری دی روښانیه کړی ، دنو ی لارو سر شو لی
 ته دزیار ایستو نکو سرور زمونو ته سنگر شو لی
 ته دکار گرانو توروشپو ته سور سحر شو لی
 ته داتلا نو سترو فتحو ته رهبر شو لی
 ته د انقلاب دخونږ ی لاری لښکر شو لی
 یه ددی وطن دزیار ایستو نکو پر گنوڅو نډه
 یه دجنگیالیو ، اتلا نو و لښو گونه

* * *

تازمون دخلکو ارمانو نه سره یوځای کړل
 تایی غیر تونه او ننگو نه سره یوځای کړل
 تاپه کړو ندو کی آوازو نه سره یوځای کړل
 تاپه کار خانو کی فر یادو نه سره یوځای کړل
 تاستم شکنه طا قتلو نه سره یوځای کړل
 تاد خلکو زپو نه اولاسو نه سره یوځای کړل
 ته دستر پښو معر که کی قهرمان شو لی
 ته په تورو شپو کی لار ښوونکی دتوفان شو لی

* * *

تاله خو به و ښی که دازمو ږ انقلابی وطن
 داد کارگرانو درز مو نو د بر ی وطن
 داد زیار ایستو نکو درا تلو نکي سالاری وطن
 دا دستمگرو د ذلت او دخواری وطن

دادسرو ننگو نو ددوام اودهستی وطن
داد خو نر یو حواد ثو تو فانی وطن

تاپسی روا نی قافلی و لسو نوشوی
ستا په لاره سنی ټو لی لاری د رزمو نو شوی

* * *

تاد اور او وینو خو نری میدا ن ته ودانگل
ته زمونږ په خاوره کی کاوه د حماسو شو لی
تاپه خپلو مټو سلطانی ما نسی نسکوره کړه
ته په مور چلو نو کی هادی دپرگنوشو لی
ته په وینو سور شو لی، پر چم دمعر کو شو لی
ته دغیرت خلی شوی، اتل دخادثو شو لی
ته ددی ز خمی وطن دردو نو ته درمل شو لی
ته دکارگرانو دتلپا تی بری مل شو لی

* * *

ته دی تل ژو ندی یی، بریا لی دی ارما نو نه شه
ته دی تل سر لوړی یی، کامیابه دی هوډو نه شه
ته دچاویدان یی، ابدی دی پرتمو نه شه
ته دی متحدیی، وسپنیز دی سنگرو نه شه
ته دقهرمان یی، پولا دی دی غیر تونه شه
زه به خپلی وینی ستاد لاری مشالونه کړم
سل ځله به و مرم خو سمسور به دی گلونه کړم

کابل

۱۰-جدي-۱۳۶۱

د انقلاب هادی

دتوری شپې په زړه کې وځلیده
زموږ د خلکو دارمان ستوری
د زیارایستو نکو درز مو نومشال
ددی وطن د سره انسان ستوری

پورته شو ، لوی شو دتوفا ن مرغه شو
 خاموشو زړو نو کی یی شو ر وینښ که
 دکړوندو او کار خانو منځ کی یی
 دسری جگړی دغضب شوروینښ که

* * *

دتوروشپو سینه یی وڅیر له
 دی شو هادی دسره سیلاب ، هادی
 زموږ دخلکو درز مو نو اتل
 دخلکو گو ښه دانقلاب هادی

* * *

ده دوطن په غوږ کی وویل
 دزما نی داو ښتون سندر ه
 ده دوطن انسان ته او رو له
 دحوادثو دبدلون سندر ه

* * *

ده دسره ژو ښه جگړی ته وهڅوه
 زموږ دځاوری در دید لی انسان
 ده دتیرو تورو میدا ن ته وایست
 دظلم اور کی سو زید لی انسان

* * *

ده دو لس له ستونی لری کړ لی
 دستمگرو دستم منگو لی
 ده دخو ښی په لاسو ما تی کړ لی
 دلته دغم او دما تم منگولی

ده دلمبو په سین کی وغورزول
دمستبد و طلا پی تاجو نه
ده کړی ویجاړی د غرور ککړی
ده کړل ایری د تجاوز سرو نه

ده راچپه کړی د ظلمو نو باری
ده کړلی خلاصی نوی نوی لاری
ده د وطن خلکو ته و بنسود لی
ده سره ژوندون دراتگ نوی چاری

دی شو دسترو ارمانونو بهیر
دی شو دسترو بدلونونو اتل
دی شو دوینو د دریاب ما ڼو
د زیارایستو نکو د جنگو نو اتل

دده نغمه شوه، درزمونو سرود
دزما نې دتوفانونو سرود
دده بیرغ شو د نجات بیرغ
دده سرود شودو ختونو سرود

دی لاروان دی دنگو نو په لار
اوس نوی نوی سنگرو نه نیسی
د انقلاب په توفانی بهیر کی
گوره چی نوی ، مور چلو نه نیسی

کابل

د یاقو تو مین

پسر لیه که راخی نو ، سر ه گلونه دی هیر نه شی
د شهید دگل غوټیو مز ارو نه دی هیر نه شی
د خاټولو په رگو نو ، د سرو وینو توفان سم شو
د خمار دنیا چپه شوه ، خوجامونه دی هیر نه شی

سره لمبه شوله راتاوه ، دېخدی له کنډوالو نه
 د زردشت کورته چی راغلی ، نو اورونه دی هیر نه شی
 د وطن د پیغلی سور خال ، د زلمو د پکړی گل که
 دنشی په خم کی پروزه ، خوننگو نه دی هیر نه شی
 د سارا په هره تیره دلالة دیوی کړه بلی
 په باغو نو چی تیرین ی ، نو ډاگونه دی هیر نه شی
 د خیبر په خړو تیرو ، د یاقو تو سین روان که
 دپا میر د سرو غوټیو ، پیغا مو نه دی هیر نه شی
 ټول وطن ارغوانی شو ، د سره گل له تنفسه
 پسر لیه که راخی نو ، سنگرو نه دی هیر نه شی

کابل

۱۳۶۲/۱۲/۲۷

هنر غیرت

خیل گران موند ته !

خپل گران گوندته !

زما گو نده زما ژو نده
دپير يو قهر ما ن شوی
جاو يدانه وياړ په تاشه
ددغرو پهلوا ن شوی

زما گو نده قهرما نه

زما گو نده پهلوا نه

زما گو نده زماسترگو

زما گو نده زما خانه

ستارمان ستا داو | لسو نو

ستا مرام ستاد بر يدو نو

ستا په سره بيرغ كي ښكار ي

خوشا لي د عمرو نو

زما گو نده زما ژو نده

د پير يو قهرما ن شوي

جاويدانه وياړ په تاشه

د دغرو پهلوا ن شوي

۸ ثور ۱۳۵۸

کابل - نوي ښار.

لاره...

دالاره سره لار دظفر لاره ده
شپې زورلو دسهر لاره ده
دقافلي دسالار سره بيرغ کي
داليکل شوي دسنگر لاره ده
دپولا دي ايمان ملگرو سره
چاډه ور څو داکتوبر لاره ده

۷ نوا مېر ۱۹۸۳
کابل

شہید نور محمد غمجن

دکنر سیند تہ

د کونړ سيند ته

کونړ په خو نړيه !
خو مړه تا وراتاو روان يی
ولی گونگ يی بی بیان يی ؟
ولی گونگ يی بی بیان يی ؟

ستاڅپو کی وو شو رونه
په سا حل کی امیدو نه
هغه څه شول راته وایه
خپل ارمان راته وسایه
کاشکی و منی آرزو می
په سوږ ژمی توفانی شی
له سر حده راروان شی
مخ په ښکته سیلانی شی
ځان کی راو لی ناو لی
داتور مخی شر مید لی
ته یی وو هی په گټو

له وطنه تښتیدلی

ژور تل دبحرو نو
کړی ور ښکته ټول اشرار
پاکی صافی دادری کړی
که ده پیچ او که اسمار
کاشکی و منی آرزو می

کونږ په خو نږ په !

زه راغلی یم له لیر ی
دلغمان له الینگاره

دنورلام دتمیل سر نه

دپشای دلوی څیگر نه

زه شاعر دېر گنو یم

زه مین ستا په څپو یم

هم خادم ستاد بچو يم
 کو نړ يه خو نړ يه !
 راييدار شه
 ويده مه شه
 له هلمند او ارغنداوه
 پام کړه کله پاتې نه شي
 په تاريخ کې دې نوم بر شه
 لږ دځان ځنې خبر شه
 لکه څو مړه چې خپاندي
 لکه څومره لالهې ندي
 هو مړه ووژنه دښمن دې
 مونږ دې بيا په شعرو ستايو
 چې ترڅو په نړۍ پايو
 کونړ په خونړي !
 بختوره دزړه سره !
 کاشکې و مني آرزو مي
 ددښمن په وينوسور شه
 هم ددوی سره تنور شه
 دغمجن زړه گي خو شحال کړه
 له خو ښي يي مالا مال کړه

شہید محبوب سنگر

ملکروٹہ

نوی دور کی سمبال شه
لږ خبر دی په احوال شه
ستا بچی در ته ناری کا
کونږ په خو نه په !
ستا خپو کی وه شو رونه
ستا ساحل کی امیدو نه

ملگرو ته

جار شم دروگرخم خو ټو ملگرو
يه دسبا دپاخون سرو لښکر و
واوري واوري خورو لرو لرو، برو

که خان سمبال نه کوور ک کيږ وگوري
ددښمن و پراندی به پر زین وگوري

داد پاڅون دسره لښکر ملگری
دانگیالی دادوگر ملگری
دایتالی زما زپور ملگری
نغاری دژو ند داکې لېچنه لاره
گالی رېږو نه داو لس له پاره

کابل

میوندواپ - ۱۳۴۶ کال

زوروره

که می وتړی ځنځیر کی یا می وا چوی ز ندان کی
زه داور یوه سپر غی یم لگو م هلته اورونه
که می وتړی وزرونه الوتنه را نه وا خلی
د هوا په څپو لیر م خپل او لس ته پیغامو نه

که دا سترگی راړندی کړی دلیدلووس می واخلي
 لرم ژبه خوله کی ژبه خبروم ویله میړونه
 که داژبه رانه پری کړی، نوگونگی، گونگی، گونگی شم
 دلاسو په اشارو به خپل اولس راوینبومه
 که لاسونه می رامات کړی اورامات کړی اورامات
 دهیواد په لار اولار کی په لیمولیمو به ځمه
 ترهغه چی می ژوندون وی اوژند وروستی سلگی
 ځمه، ځمه مخ په وړاندی دا خپل هوډ پوره کو مه
 نه چاریم، نه چاریم مه گوانبیریه وهه زوردی
 زه دخپل مرام په لار کی هرڅه، هرڅه تل منمه
 راپاخیږی، راوینبیری، غچ او غچ به در نه واخلي
 دسبا ورځی نسلونه، جنگیا لی ځوان قو تونه
 زماهیلی، رښتیانی دی کا میا بیږی، کامیا بیږی
 ته ورکیږی زوروره، زندانونه دی وړانیزی

کابل

۱۳۵۰

سید میران روشن

ای دخلکو گونه
تاته سلام سلام
ای زما گونه

ای د خلکو گو ڼده

مونږ څو ستا په لاره ای د خلکو گو ڼده
ژ و ڼده افتخاره ای د خلکو گو ڼده

مونږ انقلابی بچی ستا به شان شوکت ساتو
ته یی افتخار ز مونږ تا به ترقیامت ساتو
ستا تر سیوری لاندی را ټول شوی مختلف اقشار
هغه اودانه منویو مو ټی وحدت ساتو

ټول یوله تازاره ای د خلکو گو ڼده
ژ و ڼده افتخاره ای د خلکو گو ڼده

ته بهله ديوه يي زمونږ ، مو نږدي پتنگان يو
 ستاپه سرو شغلو باند ي وژونكي مینان يو
 ته يي زمونږ هد ف مرام بله آرزو نه لرو
 مونږ دگو ند بچور ي زيار ايستو نكي زيار كښان يو
 زار ستاله پيكاره اي دخلكو گونده
 ژوند ته افتخاره اي دخلكو گونده
 وويستو را وويستو تاله بدبختيو نه
 وژغور لو خلاص دي كړو مونږه له سختيو نه
 سترگي مو روښانه شوي سمې لارته وو تو
 پوه دژو ند په خو ند يو اوس وتي تاريخيو نه
 ژو ند سمو ن ته چاره اي دخلكو گونده
 ژوند ته افتخاره اي دخلكو گونده

تاته سلام سلام

ته یی زمونږه آرزو ته یی زمونږ مرام
دخلکو گو نده سلام تا ته سلام سلام

ته دکار گرو دېز گرو زیار کښا نو گو ندیی
ته دمظلوم و لس بیوز لو انسانانو گو ندیی
دخوار غر ییو زو رید لوپر گنیولار ښود
ته محرك دانقلاب دشهیدا نو گو ندیی

ویاړوپه تا مونږ ویاړو فخر کوومدام
دخلکو گو نده سلام تا ته سلام سلام

شل کاله مخکې په کابل کې یوه رڼا شوه پيدا
 توره تياره شپه يې پر مو نړه کړ له بله رڼا
 مرام يې خپور کړ دغړ يې بولس دردو له پاره
 چاته شو زهر او گنده يېر چاته ملهم او دوا
 خوښی خپره شو له پر مو نړه ظلم زور شو تمام
 دخلکوگو نده سلام تا ته سلام سلام
 په تارا جمع شول زمو نړه دوطن مينان
 بله رڼا هې شوی ستا رڼا ته سو زیده پتنگان
 په سرو، سرو وینو دشهید و اولادو نو شوی سور
 وینی شوی ډنډی بیاسیلاب شوی تلی پر مخه روان
 د انقلاب چیغه شوه پور ته بیا زموږه په بام
 دخلکوگو نده سلام تا ته سلام سلام

ای زما گونده

ای زما گو ند . دشهید و سر بازانو گو ند
دزیار ایستونکو پر گنو زیار کبنانو گو ند
دکونهو، رنهو بیوز لا نو یتیمانو گو ند
دخوار غریب ولس بز گرو ، کار گرانو گونده
ستاد شل کالو کارنا می اوستا یادونه لیکم
ستا دشهیدو اولادو نو یاد گارو نه لیکم

ستاله تاسیسه بیاتر ننه کو م کارونه چی دی
ستاله کنگری نه تر پرو نه یاد گارو نه چی دی
دغنم وږی دکار گرو نښا نو نه چی دی
ستاسرو لمبو ته دپتنگو غور زنگو نه چی دی
دابل څه نه دی دغه ستا دبرکت نښه ده
ستاد لوړ نوم بلند نښا ن او شرافت نښه ده
دخلکو گونډه ستاد څرک لـه برکته ځنی
ځان مو را وویست له تیارو او جها لته ځنی
ومو زغمل دظاهر خان اود داودظلمو نه
لاس مو وانه خيست ستا له نوم اوستا همته ځنی
لکه خراغ وځلیدلی بیاجا مړ نه شوی کړای
یوه سره لال په خیرځلین ی چا خبر پر نشوی کړای
تیر شوی له ډیر ټیټو کښو او کپرو ځنی
پورته شوی ،وختی راپورته شوی ډېرو ځنی
ته شوی سیلاب له شگو گټو نه په منډه تیر شوی
یوه شغلـه شو لی راپورته له سرو زرو ځنی
تاشکی گټی مخکی حل کړی او یوسور سیلاب شوی
ته محرک دآزادی او زمونږ دانقلاب شوی
ستابرکتو چی او چت شوه انقلاب ته ځوانان
یوه ناره شول شوراپورته د هیواد مینان
په یوه پیغه یی داودی مانی نسکوره کړ له
ویي خبر او ه پورته دار په سر دخلکو نښان
شوه خو شحالی په هری خواکی شر او شور جوړ شو
ماني دظلم شوه چپه د خلکو کور جوړ شو

له انقلاب څخه تر ننه او يا له نن تر سبا
 گوره چي څه شوي کارونه په عمل په رښتيا
 د سود سلم نه د بادار موخلا ص غريب و لس شو
 دځمکو ویش شو/ دهقانانو ته په حقه و پړيا
 ستاله مرامه سره سم بيسواد ي ورکړو
 عهدو پيمان کوو مونږ چي بدبختي ورکوو
 مونږ ستا اصیل بچي یو ستا به نښان ساتو
 ته یی پيشوا ، زمونږه مونږ تا ارمان سا تو
 ستاد شهیدو قر بانيانو په سرووینوسو گند
 چي ستاد خلکونوم به پور ته په جهان سا تو
 وایی ((روشن)) زه ستا اصیل اصیل بچو نه زار شم
 ستاله مرام ستاله هدف ستا له آرزو نه زار شم

شاه محمود حسين

گوندى ارمان

دافغا نستا ن دځلك دمو كراتيك
گونډ دشلمی كالیزی پهویا پ .

گونډی ارمان

څه دی ایډیال دانسانی احساس خوږه نغمه
بس دنیګمر غی دناوی زړه کی څه توده نغمه
شوروی ، عواطف وی، امیدو نه وی
نه وینی نر گس دلاله زړه کی څه ترڅه نغمه

مسته‌وی مستی وی دارمان نگاره نخی تل
شور دنوی ساز کی ور نه هیره‌وی سږه نغمه
نه دغماز ستر گی دښکلا ناو ی نظر کړی نور
نه راباندی ټپ شی دپیږ یو هازره نغمه

نه‌وی څوک اسیر دواړه خیا ل په دیوالونو کی
وسپړی دنیا دامیدو نو تکه سره نغمه
هیلی پخی شوی دگلا نو امیلونه‌وی
شرنگ درباب جگ کړی دپیږ یو نه خفه نغمه

هله به زما گو نده ستا ارمان ته‌نڅیدل وینم
کله چی دخلکو پر گنو کی شی خوره نغمه
مادی په ژو ندو هیلو دسر بیه تړلی ده
وینو کی می خو ځی دارمان یوه پخه نغمه

زما خمو ش کتو کی امیدو نه‌لاڅپی وهی
موج په موج به گر ځی په وگ کی ستا خوږه نغمه

۱۳۶۳ کال

کابل

ڊاڪٽر سبباوون

۱- سره جنهه دشمنيدانو

۲- مورچل

سره جنابه دشهیدا نو

سپیشلی سره جنابه یی سره لمبه یی سور یاد گار یی
سرو وینو لمبو لی سره شعله یی سور انگار یی
سره وینه دتھر یی سور دقتر یی دیادو نو
سره نبه دشرف دشهیدا نو په مزار یی

سورچل

یه مخما ملگرو دمور چلو دشیبو
یه په دی مور چل کی دکار گرو دجکرو
یه په دی مور چل کی در واری شمه خلمو
ستابری حتمی وینم دینمن په ختمیدو

داجنگونه شه دی داد جنگ مور بوروی
 دا لمبی داور دی د دښمن — کورسو خوی
 داد زحمت کښو پر گڼو له کورنیو
 دچور او چپاو ل لاس داشرا رولنډوی
 مرش ، مرش زړو ر جیگ شی دښمن په سنگرو
 یه ځما ملگرو د مور چلو دشیبو

څار دی شم ځلمیه په رښتیا چی ته عسکر یی
 نه و لوږه نه ستر یا او نه په یخ باندی خبر یی
 داستا قربانی څه ده دیادو توبه وی څلی
 بیشکه زړور یی که عسکر یی که افسری

پروت نښه نیسی یو، یو مر می اور په دی پردو
 یه ځما ملگرو دمور چلو دشیبو

دوطن مو ژو ند دی په س — وینوبه یی ساتو
 ددی وطن لمنی نه به تور زاغان شو
 دسو لی په نړی کی به زیار کښو دجهان ته
 تاوده تاوده دمینی سلا مو نه ورلیرو
 دښمن وار خطاشوی دی لږ زیری په سلگو
 یه ځما ملگرو دمور چلو دشیبو

جوړه به ټو لنه کړو یودا سی ، چی هو ساوی
هر چاته په برخه دی روغتیا ا و نیکمرغتیاوی
نه مفت خور سر خوان وی ، نه څوځو خور ی دچاگته
ټینگه ورور گلوی وی پرمختګ یی پی په رښتیاوی
حتمی به ور رسیږو او س ده لار په لاندیدو

یه څما ملګرو دمورچلو دشیبو
یه په دی مور چل کی دکار گرو دجګړو
ستابری حتمی وینم دښمن په ختمیدو

عبدالله خدمتگار بختانی

۱- دگلو بخادر

۲- زیری

د گلو خادر

راشی راشی پری د گلو خادر خور کړی
داو لس دشپیدانو هدیره ده
د جنگ بڼکلی، بڼکلی گلونه دی تری خارش
هر گلبوتی د سرو وینو فواره ده

له زخمو نو ټو کیدلی دی دابوتی؟
که د عشق دلیو نو داغلو زړونه؟
داغاقول دی چی نر ی شمال کی رپی ؟**
که رپی *** را او چت شوی له قبرونه !

دارنگ نه دی غاقول نه دی، بیرغ نه دی
داسور او ردی، سره رڼا ده ، سره لمبه ده
دابادار توری دنیا ته سوراخطاردی
دمز دور دتیاره کور بله ډیوه ده

راشی راشی پری دگلو خا د ر خور کرو !
دسر تیرو شازلیمانو شه دیره ده
دادثور دانقلاب د ننگیالیو
دپتمنو باتورانو هدیره ده
کابل د ۱۳۵۲ دقو س دیرشمه

* دگلوخادر خورول (دپیښورپه اصطلاح) اکیلل گل گذا شتن .

** رپی - رپین ی .

*** رپی (په ملینه ی مفرد او دلتته معروفه ی جمع) دپیر غ پـ

معنا.

زیری

دچمن دبلبلا نو شور ما شوردی
لگیدلی دځنگل په اغزو ا و ردی
رښتیاڼی سحر ختلی سپین سبادی
اوس رڼاده د دروغجن مخ پکی توردی

زما نه اوس دماليار اود بلبل ده
نور تير شوی تور دورا ن دجال او تور دی
اوس گلونه دگلشن نه تا لا ، کيږي
او س له توري نه تيره ر مبي اولور دی

په باغوان او په بزگر خو زيری وکړی!
تو فان تير دی او چمن ښکلی سمسور دی
هرڅه ستا دی که گلونه که میوی دی
داو لس تاریخ دی پلار ، وطن دی موردی

مټی و نغاړه! ژو ندي شه بر خه سم کړه!
بس دغه درون سهر در باندی پوردی
نور مزی کوه دسرو گلو گلزارکی
چی خپل باغ او خپل دی کلي خپل دی کوردی

مالی جانه! بختانی پکی میلمه کړه!
چی دسرو گلو خوب بوی گلبن کی خوردي

کابل - د ۱۳۶۲ د سنبلې اوومه

فاروق فردا

- ۱- دلمرونو کور
- ۲- لمر
- ۳- دسباوون پیغام

دلرونو کور

ماد تور تم شپو کی خوبونه کول
د تور تمو نو په خپو کی تاویدمه بهزه

د چاله غمه،

د وطن خوارو بچو له غمه؟

د سرو اورونو په لمبو کی
سوځیدمه بهزه

ما دسرو لمبو دسرو اورو نوسره

له درندو پیتو دغو نوسره

هه هه هه هه

دغورخیدنو ،

پاخیدنو ،

زوریدنوسره ،

دتور تمو نو په کزلیچو باندی

منهوی و هلی

یوازی نهوم ،

په دی اور ،

او کراو نو کی زه ،

زماوطن ،

دخواروطن

خوار او لسو نه ،

دایپاوری زمریان ...

زما تر څنگ په منهو شوی وټول

((چی تور تمو نو کی مولارواسته))

اود لمرو نو کور ته

ورسیدو.

د سباوو ن سپين لاسو نه
د تو روشپو په هتکر يو کي
لابند پاتي وو

*

*

*

چي لمر راوځليد
او هتکري او به شوي
د توري شپي غوټه هم خلاصه شو له
د توري شپي غوټه هم خلاصه شو له
د توري شپي غوټه هم خلاصه شو له
د توري شپي غوټه هم خلاصه شو له

دسباوون پیغام

دتوری شپې غوټه دی خلاصه کړله
دسباوون زیری دی را وړ، راوړ
دماتو زړو نو خاوندانو لره
دسم ژو ندو ن زیری دی راو پر اوړ

تاپه تيارو کي لمر راوځلاوه
 دخلکوستر گي دي رڼاکړي رڼا
 دشپي کمپله دي ور ټو له کړله
 په ټو لو خلکو دي سبا کړه سبا.

سلام سلام ((دحاد ټوبه پيره))
 ستا په ژو ندون کي خپل ژوندون وينم
 ستا په هستي کي په دلاري ډيوه
 زه ددي خوار او لس سمون وينم

ته مي دژوند د سمسور بڼه نښه يي
 ته مي دلاري دارما ن ناوي
 ته مي دهو ډيوه ځلا نده خړيکه
 ته مي دويار اوود ايمان ناوي

ته مي دژو ند يوه تلپاتي آشنا
 ستا ملگر توب باندي بي پا يه ويارم
 زما په ايمان او هوډ باور ولره
 دغه باور تانه تر پايه غواړم

تاد تيارو خو نې رڼاکړي آشنا
 تازمونږه خلکوته رڼا راو سته
 دي وږي تږي خوار او لس لرمو
 تا هم دنوي ژو ند بقا راو سته

سر می دستپا لار کی خارو ی آشنا
که غواپی سل خل پی در خار که مه
ستادویانی لاری و یاه ز مادی
زه به داستا لاره گلزار که مه

که غواپی سسل خل یی در خار کرمه
ستادو پانی لاری و یار ز مادی
زه به داستا لاره گلزار کرمه

گوره چي خو مره خلك ويا ږي په تا

ته اوس دخلکو دویارو نو تو غلجی پیچیا (له ل) وکلمه وکلمه
خلک می ستالار کی به پت مشرغی شایسته رنج نعلیه ای هی لقمه
ته می دخلکو دبر مو نو توغ یی رنجه رنجه رنجه هی لقمه
هنیه رنجه رسا له لعه رنجه ه

خلك می ستالار کی بهیت **منه** نه بهیت

ته م دخلكه در م نه ته غ و ٤٤ (٢) ٤٤ م ٢ قسقه م ١

[illegible]

تائقلاب ته نوی سناو با خنبه

دنوی ژو ند دیوه دی بلوگره نې بې لاسمه ۷ ملاغه ۷ ځمکه

دزدانو دروازی ما تم شو لم

جریه سبب دی، شبه بدله کی له

وہی ہے جس نے ان کو اپنا گھر بنا لیا ہے۔

یہ زمونہ دخلکو دخونیو لمر ۵

ستادرز مو نو سور ارمان ژ وندی آ و پیلته هی من و شرجه طه

تشیتم تباری، سیتا دایما، ای دی ریچرل ب۔ ہلاہ لقمہ

۱۴۰۰/۰۵/۰۵

و کون پاران داسنایمان ر وندی وی

لننشأ رَحْمَةً لِّلَّذِينَ رَحِمْنَا مِنْهُ وَلِيَّةً لِّهَؤُلَاءِ

مكتبه على التي هة ملكه ٥٠٠٠٠٠

مجلس الشورى

[illegible]

مجاور احمد زیار

۱- خلك

۲- گوندته

خلک

نه یی مخه شی نیولای تو پانونه
نه یتیتیر ی یی سروزرو ته سرونه
هیخ یواپ یی دویلاڅ خنډه کیدای نشی
پرمخ درو می وی کو هی که گرنکو نه

هر غلیم ته جوړ یو مو ټی، یو سوک شوی
دریدلی هر غاور ته لکه غرو نه
نه چنگیز او نه انگریز تری میدان وپی
تل په شا یی تنبو لی تنباکونه

هر بلوسگر یی بهر کړی له هیواده
هر فاشیست ته یی ور کړی گوزارونه
ډیر واکمن یی له پلا زو نو پرستلی
مایي کسلی څنځیر ما ټی پاڅو نو نه

اتلان یی دجهان له برمه تنبستی
خوری تری ما ټی دسو بمنوسنگرو نه
پر مور چلو دغلیم باندی و ر دانگی
ور ته خاوری دجا بر و سنگرو نه

زور دخلکو زور دخدای دی په رښتیني
نه ایلیری هیڅ یو زرو ته او لسو نه

۱۳۵۸/۷/۲۸

گوند ته

زما گو نده ، زما گونده ، زما گونده !

زما ژو نده ، زما ژ و نده ، زما ژو نده !

زما برم ، زما پر تم او ز ما وياړه

زما پت ، زما پرچم ، زما وياړه

زما نوم ، زما يون ، ز ما وياړه

دزيار کښو پر گڼو ټينگه پيو نده

زما گونده، زما گو نده، زما گونده

زما ژونده ، زما ژونده، زما ژونده

تل ساتم به ستا ویا پ لنی سمه لاره

تل ساتم به ستا دریخ اوستا کړنلاره

تل ساتم به ستا تگلوری او تگلاره

ستا هستی به ټول جهان ته کړم خر گنده

زما گو نده ، زما گو نده ، زما گو نده

زما ژو نده ، زما ژو نده ، زما ژو نده

ته زما دار ما نو بشپړ وو نکي

ته زما دنوی ژ وندی سموو نکي

دافغان نوی ټولنی جوړوونکی

هم ته ژغوری به ولس میله هر بنده

زما گو نده ، زما گو نده ، زما گو نده

زما ژو نده ، زما ژو نده ، زما ژو نده

تاله پاره له خپل ژ وند سره لوییم

تاله پاره زه له مرگ سره نخیرم

تیر له هر څه خو له تانه نه تیریم

همداستا د پت ساتل دی زما دنده

زما گو نده ، زما گو نده ، زما گو نده

زما ژو نده ، زما ژو نده ، زما ژو نده

خو ژو ندی یم تابه پری نږدم دښتونه

سور رپی را دېوم ستا پر گنوته

تابه پری نږدم هیڅکله پریو توته

څه که وړه شم د زما ن دگر په ژرنده

زما گو نده ، زما گو نده ، زما گو نده

زما ژو نده ، زما ژو نده ، زما ژو نده

یه زما دزیار ایستو نکو سرغندویه

یه زما دامیدو نو زین ندویه

تابه ساتمه بنیرازه او سرخرویه

خومی وینه په رگو نو کی دتنده

زماگونه، زماگونه، زماگونه

زما ژونده، زما ژونده، زما ژونده

طارق رشاد

۱- دشپید هوچ

۲- دمور آواز

۳- لوپه

د شهید هوډ

داو لس د آرزو گانو په خا طرمی
سینه سپر شوه د هغو هیلو دپاره
لر ما نه څخه ځی وینی لاری لاری
ټول و جود می دی په وینو باندی لږ ند
هم گوگل څخه د سرو فو ا روداری
هری ساه سره خر بی، خوله کی سلکی دی

دمير من پر سر عفت پو پ نې دمه
 خېل یتیم اولاد نه اخلـم رخصتونه
 هم می لېږ مه ملگرو ته پیغام دا:
 زه نور نه لرم دنیا کی بل نږ دی څوک
 زما داهیله تر سره کړی همزمو
 چی سر تور ی او بچو ته می نظر کړی
 که زه لاړ مه ارمان می پور نه شو
 ولی دوی زماو هوډ ته هڅوی ډیر
 ای وږ می ! دغه وروستی سلگی می یو سه
 ور ته وایه: ټول و لس زموږ په خوادی
 څکه زموږ سره ددوی دژو ندآرزو ده
 که زه لاړم په دی لاره کی شهید شو م
 هر یو څاڅکی می تو پان دی زلزله ده
 چی ور څی دارتجاع په سنگرو نو
 نږوی ددوی دظلم ټول قصرو نه
 دافریاد می ددښمن پر سر سور اور دی
 سوځوی ددوی زړی ور ستي ککړی
 دولس دامیدو نو سبا وون دی
 تر خڅوی پر دی زموږ د ، بیلتانه بیا
 راو لی دنوی ژ و نه زیری هیواد ته
 دخیږ خانی لومړی برخه - کابل

۱۳۶۰۳۱

دمور آواز

ای شهیدہ قہر ما نہ !
تہ دمور دزپہ تو تہ یی
تہ بچی دانقلاب یی
دخو بمن زہ کی اسرہ یی
رانز دی شہ درواری شم
چی تندی دکر مہ بنیکل زہ
ستاسلگی پہ ما اور بل کر
هر خرز ی دی کر م بیواکہ

ای دزپه ټکوره گوره
بښځه ستاپه انتظار ده
دزوی سترگی دی په لاری
لور دی ناسته په سلگو ده
خور په کرپړو غلبوده
ورور دی ناست دی لاس ترزنی
په چورتونو کی لاهو دی
څه ژړا ده واو یلا دی
آشنا یانو سترگی سری دی
مور دی لوڅ سر درته ناسته
ستاو سر ته یی ناری دی
ته شهید د انقلاب یی
خپلوو ینو لمبو لی
سور کفن کی گورته لاری
ته دښو هیلوتکل یی
داولس دلار ډیوه یی
سر راجک کره درته وایم
تل به ویاړم ستاپه نوم زه
خپلی پی می در بخښلی
گوره! ته یوازی نه یی
تاپسی دی سری لښکری
ته ناره دنوی ژو ندیی

ستا په وینو کی توپان دی
هر یو خاڅکی زلز له ده
رانسکور یی کړل بر جو نه
نریدلو کندهوالو دی
دژو ندخلی درو لی

دخیر خانی لومړی برخه - کابل

لوره

چی تر ستر گو می انگار لمبی لمبی وی
سوچ و رتین ی دگراو می توری شپی وی
هیلی نغبتی تر می او بنکی پری ولاپی
چی پری ناست دارماجن زپ گی خولی وی

تور لوگی می لیده ایستی وی له سترگو
 په رڼا پسې کوکاري واو یلی وی
 چی می وینی دی روا نی له پرهرو
 په ټو کر ټوکر زړگی مالگی پرتی وی
 هتکړی وی په لاسو پری په پښو کی
 تکی سړی می ټول په وینو زو لنی وی
 چی د دار تر پری رسم دا به وایم
 چی د خلکو په خاطر داغې غړی وی
 چی انسان ته درناوی هیواد ته مینه
 دکفن نه دطارق جگی ناری وی

دنگرهار ز نمان - جلال آباد

۱۳۵۸۷۲۲

زمان کلمانی

۱- خلقیس گوند

۲- دیکان آنتی

عقیس گونه

کیکه اندرس کو چه چراغ شایکین
حه اما ارستن کن قوتی شی
یا که بد بختیس پیر یا چوتیچان
شت ماگم که جا معاس پرو لی شی

جم خلقس دشمنی پوره گو یچین
 یوا غت تارا کیا گه همتی شی
 کیولا یو نه شی یو جها ن کوچه
 جم لهگیر لمیی آن گن طاقتی شی
 میسی پندلر ینید ی انقلاب بیک
 وری دیکان شمرگر س نظمی شی
 نیچین فیو دالان وظا لمان مه دی
 بتشتی او یاینا یو گلشنی شی
 هر ملیت و قوم و قبیلا یه دی
 تاراسکوی جلگا ایر آسمنی شی
 نه ایرای اوروری اکوری تی
 وشمیک برا بری آر منی شی
 یو پندی انکی جنگ بیک نه دارا
 مچ کوچه نه اور ی عاد تی شی
 لاو شا پورا پیا اما خلقس گوند
 میدی دشمنستا جان کند نی شی

ديکان آنتی

ويلولا ي گه پوري پلا اخلا کيا
گين تنگوا تپک سر ي يملا کيا
وشميک و دککه نیک او دای دوان آس
حه ديکان، کام وطن آ نتي لهميلاکيا

که استیی وانگی زور ار یی همت شی
 انچیا اوری گور یو یی نه کیس منت شی
 سختی گایا جانی شره و ری آنتی
 حه دیکان آس که آخر جایه جنت شی
 های بکار دلوی خوری شن مم قر بنی
 برویا انگی سری شن مم قر بنی
 استور گی وطنس آ با دی آنتی
 گگناید ی پورو ی شن مم قر بنی
 که وطنی پورا نییی لهام دیکنس
 سدوری گله یینا کییی لهام دیکتس
 که او ت و غریبی کتکه نویی
 یا هر کیدی د ملییی لهام دیکتس
 ای دیکان خو شالی کیا ته وخت تینی شی
 احه دن که واکي نه آچ ویتوی شی
 بت لهمگیر تینه کویه که تستوا آس
 او شتی گوندن جهنه ناملی شی

محسن مختار

- ۱- دهيلو عقاب
- ۲- دشپيدانو قافله
- ۳- داتلانو گوند
- ۴- انقلاب

دهیلو عقاب

دلو خړو په توفان کی
دختیز له سره شفقہ
دسرو هیلو عقاب والوت
جگک نظره لوی وزرونه

لوړ شو ، لوړ شو، لوړین ی
لوی دوریی تې لی
خدازده څه لری نظر کی
چی وھی لا لوی دورونه

دکلونو سترې سترې
دظالم په پنځرو کې
دآزاد ژوند په خاطر یې
نن مات کېږي ځنځیرو نه

دپا میر په تندي ګرځي
لکه جهاز په غوره هار کې
ور ته لا په سجده ښکاري
هغه لوی لوی غرو نه

دښکاري سر یې خوږ لې
نه یې دام شته نه یې لومه
هره خوا خالو ته لپږ یې
دژوندنوی پیغا مو نه

په روښانه سترګو ګوري
دآسمان طلا یې مور ګي
دزری وړانګو نڅاوی
هم دستورو سترګو نه

نقره یې وزرونه ګرزي
دشینکي آسمان په زړه کې
ورسره سیل دکوترو
کېږي آزاد ه پروازونه

درحمت باران په ساز کی
دوروری سندرې وایي
دغیرت وېر می له شو نه و
ور ته باسی آوازونه ...

لوی په خاله یی نیولی
دآسیا دبام په سر کی
غونډه وی په مینه مینه
دمر غانو لوی سیلو نه

داد سرو هیلو عقاب دی
دآزاده ژوند مرغه دی
جوړوی دجنگ په لار کی
لا دسو لی مور چلو نه

۱۳۶۲۰۱۰۱۸

د شهیدانو قافله

درز مو نو کاروان درو می
لادسره زما ن په زړه کی
دسری لاری په اوږ دو کی
لنډوی ستر منز لونه

سور بهیر دی، سور غور زنگ دی
د شهید له سر کوو ینو

جوړې ډنډو نه سيلاوو نه
لا مېوز ن دسره ارما ن دی

دسرو وینو سمندر کی
آناری یی سپین ټټر دی
مر جانی یی اندامو نه
په رپانده سرو جنډو کی

ستړپیغام دانتقام دی
دادسری مینی لمبه ده
توده وی لا پسی زړو نه
شور دی شوردی هدیره کی

لا ناری دانقلاب دی
درز مو نو لاره سره ده
خولا دی کړی سنگرو نه
دادسروو ینو پیغام دی

دادسره کفن انسان دی
داد عقل فیصله ده
دادسره رزم هو ډو نه
داجگړه د عقیدې دی

دادکار اوسر ما پی ده
دادحق او باطل چنگ دی
زړو نه غواپی لکه غرو نه
لار اوږده ، ډیر کر نگو نه

هله سره ډو لی کی ناوی
قافلی دشپیدانو
به پری وشیندی گلونه

۱۳۶۲ و ۱۲

داتلا نو گوند

لاس په گريوانه وه د اميد بيري
داد غم دبحر په موجو نو کي
لاروه نا معلو مه دسا حل په لور
غرقه وه دفکر تو فانو نو کي

بحر دغمو نو نه لو گي ختل
ويروه، ژپاگاني وي، رنځو نونه وه

ظلم وه تیری وه دآسیا فله کی
کور په کور کی شخړی وی، سرگونه وه
وتی وی

دودو ، شنی لو خړی وی ، سکر
تو له وه مسمومه دو طن فضا
مستی الوتلی دخزان خبی
خړه او سپیره وه دگلشن فضا

ژوند د بالهوسو ، ز بینا ک گروو
شکل ، خوړل ، خندل وه او وعیشونه و
لاس کی یی بر چی دیر غلو نووی
سر کی دسرو شو ندو هوسونه وه

پورته لکه لمر شو تروږ میوکی
داد خواریکښو اتلا نو گو ند
ځوان شو ، او هادی دخوا نوهیلوشو
داد ځوانی مر گو شهیدا نوگونه

سره یی کره په وو انگو دآسمان لمن
سره یی دافغان دژوند گلو نه کړل
زړو نو کی توده کره دو حد ت نغمه
جوړ یی درز مو نو توفانو نه کړل

وینس یی په تیاریو کی کرو ندی کړلی
پورته یی کره و لس کی دخلاصون چیغه

ماتی شوی ، پنبستی دظالم ، ماتی شوی
کله یی چی خوره کړه دپا خو ن چیغه

ویی نراوه ، غر دظلم یی ونراو
لری له او زو نه کړ دغم پیټی
وچی شوی داو بنکو چینی و چی شوی
واو بنست په خو بنیو دما تم پیټی

انقلاب

واوښته ورځه دتاريخ په ولسونو کې
لاو هي مو جو نه په نړۍ کې انقلاب
چوب يې کړ ناو لي له ناپاکو ارمانو سره
او ښکونه چي جوړ شو خونړي غوندي سيلاب

شور دځوانو هیلو له او لسه عالمگیر شو بیا
وگرځیده خرڅ د زما نی لکه گرداب
مات شو ځنځیرو نه ، ما تی شو لی دستم پښتی
راغی په حلقه کی دحساب اود کتاب

وینښ شوه په نړی کی دکارگراو کړوندگر بچی
وغورځیده تل ته ، که نواب وه که ارباب
هغه ظالمان دتبا هی کندی ته پریوتل
غوښی دمظلوم چی یی خوړی لکه کباب

توره شپه سپاشوه ، په آسمان ځلانده لمر و خوت
کور دظالمانو په رڼا ورځ شو خراب
بیاپه سر بېرو ، وږو ، تږو ، دبهار نسیم
خور شو دامید غوټی یی وسپړه گلاب

نوی شو آواز نوی نغمه ، نوی سندرده شوه
نوی شو مطرب ، نوی یی چنگ ، نوی رباب .
نوی قافله دزما نی ، نوی منزل وهی
مخکی یی راپرز ی که حباب دی که سراب

پاخپړه ولسه ، دتاریخ پاڼه بدله شوه
نوی شو سر خط ، نوی شو فصل ، نوی باب

۱۳۶۱/۲/۲۱
کابل - خوشحال مینه

رازقی نریوال

۱- زمون محبوب گوند

زمونږ محبوب گوند

اوسپنيز او پولا دين دى
هستوو نكي اوسنگين دى
مبتكر د خپل دورا ن دى
مودگرا ن افغانستا ن دى

چى دغره پشان متين دى
آبدیده په تجر بو کى
چى اتل او قهرمان دى
داد خلك دموکراتيك گوند

چی یی لوړی اندیښنی دی
زښته زیاتې پر مختللی
چی مخکښ دی ، دکار گرو
تکيه گاه دپرگنو دی

ډیر زیات لوړچی یی مرام دی
له علمی جهان بینی یی
دوطن صدیق زامن یی
کادرونه یی پاڅه دی

ولسی گټو ساتونکی
دایشتاز او سر غندو په
داچی لا مترقی دی
ستر پړاو خوا ته چی درومی

داندور انقلاب چی
ددی گوڼد په لار ښوونه

داچی ډیر غښتلی گوند دی
دازمو ښ منلی گوند دی

۱۳۵۷ و ۴۷

کابل

چی یی پاکی عقیدې دی
پر گنیز یی هیلی دی
دبز گرو ، زیار کښا نو
مترقی رو شنفکرا نو

لایې ښه اساسنامه ده
جوړه هره کارنامه ده
راټول شوی رهبري کی
کلک یی هرصف په مردی کی

دکار گر دطبقی گوند
دبز گر دطبقی گوند
هر اړخیز انقلابی دی
چی علمی او عملی دی

بریا لی شو په هیواد کی
پتیالی شو په هیواد کی

عاشق الله فریاد

۱- د خلکو دگو ښه داو لسمی
کالیزی پهویاږ.

دخلكو د گوند دا ولسي كاليزي پيوياړ

ای دخلکو گو نده د محرو مو اولسو گو نده
ای دخوار ی کنبو دردید لو پر گنو گو نده •
تاپه تروپ می کی رهایی مون ته راوښوده
تاپه زحمتو کی سو کالی مون ته راو ښود •

تاپه خپله غیر کی باتورا نژلمی روزلی دی
 تاور ته دښو او بدو لاری ور ښود لی دی
 داچی په خوا کی دی ولاړ او چم سرو نه نن
 داچی په تاشندی خپل اولاد سرو ما لو نه نن
 داچی په تر یکو نو دښمن تری خلاصیدی نه شی
 داچی غلیمان تری په تیارو کی پییدی نه شی
 دا هغه زلمیان دی چی پریویاری او لسو نه تل
 چاچی خان قربان کړیدی شایسته دی تاریخونه تل
 خیر که قربانی شوستا اولاد په دغه لاره کی
 ستا مرا م به پلي کړو په هسکه او هداره کی
 سر نه خپل تیریزو خپل مرام نه تیریدی نه شو
 دغه زموږ هوډ دی اسارت کی اوسیدی نه شو
 نو:

ای دخلکو گو نده دبز گرو توریالو گو نده
 ته دی تل ژوندی وی دکارگرومیر نو گو نده

پای

